

Delo kaže, da avtorja odlično poznata obravnavano tematiko, spremljanje in vrednotenje javnih politik, saj k njej pristopata suvereno in kritično. Poleg metodoloških in teoretičnih izhodišč ter opisa pravno-normativnega okvirja razlagata tudi lastne poglede in na podlagi evropskih in domačih izkušenj razvijeta lastne modele spremljanja in vrednotenja. Vsebina je sodobna in pomeni prispevek v smislu strokovne podlage za celostno načrtovanje javnih politik. Avtorja uporabljata splošno sprejete izraze na obravnavanem strokovnem področju in jih po potrebi tudi natančneje obrazložita. Na podlagi deskripcije in komparacije evropskih in domačih izkušenj s sistemi spremljanja in vrednotenja naredita še korak naprej k predlogu sistema za Slovenijo, ki presega obstoječi dvojni režim vrednotenja. Delo razkriva izjemen občutek za sistematično in kritično obravnavo problema ter za povezovanje parcialnih problemov v integralno razvojno bistvo.

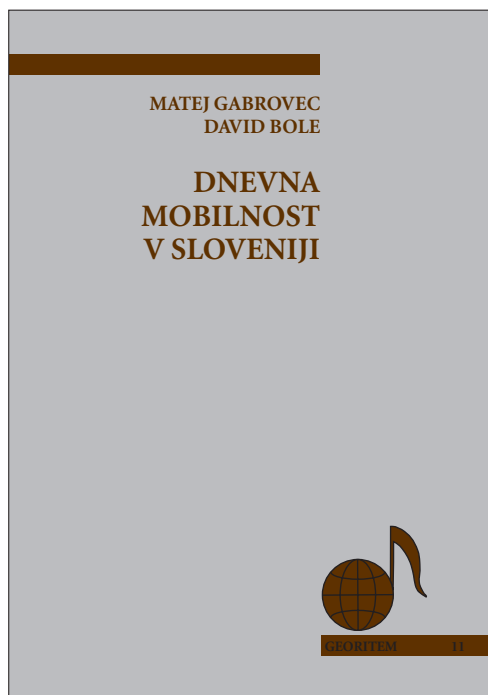
Potencialni bralci dela so raziskovalci na področju javne uprave, načrtovalci regionalne in drugih javnih politik, strokovno osebje na ministrstvih in javnih agencijah, pa tudi strokovno osebje na lokalni ravni. Ker predstavlja vsebina dela pomemben doprinos k razvoju relevantnega področja, je njena objava v obliki monografije razumna in pravilna odločitev.

Renata Slabe Erker

Matej Gabrovec, David Bole:
Dnevna mobilnost v Sloveniji
Georitem 11

Ljubljana 2009: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Založba ZRC, 102 strani, 36 slik, 16 preglednic, ISBN 978-961-254-118-7

Mobilnost prebivalstva ima v sodobnosti čedalje večji vpliv na družbo, gospodarstvo, prostor in okolje. Glavni razlog je predvsem v tem, da se prostorska mobilnost prebivalstva hitro širi. Vrsta iznajdb

in izboljšav v prometni tehniki in organizaciji je namreč v zadnjih dveh stoletjih omogočila, da lahko potujemo več in dlje. Pozitivna posledica tega je predvsem povečanje konkurenčnosti gospodarstva, krepitev vezi med posamezniki in različnimi socialnimi skupinami ter višja kvaliteta bivanja. Po drugi strani pa se negativni vidiki povečanega obsega potovanja kažejo zlasti v obliki večjih okoljskih obremenitev in zunanjih stroškov prometa. Raziskovanje mobilnosti prebivalstva in njegovih posledic je zato pomembna tematika geografskih preučevanj, ki je na primeru Slovenije celovito in poglobljeno obravnavana v znanstveni monografiji *Dnevna mobilnost v Sloveniji*. Publikacija se osredotoča na preučevanje problematike dnevnih potovanj šolarjev in delavcev v Sloveniji, zlasti z vidika izbire prometnega sredstva. Poudarjeni so predvsem nekateri prostorski vidiki in regionalne razlike v dnevni mobilnosti ter razreševanje problemov, ki izhajajo iz pretirane navezanosti na avtomobilski prevoz.

Prvi del knjige analizira dnevno mobilnost v šolo in na delo po posameznih smereh glede na izbiro prometnega sredstva. Tovrstni podatki so bili na tem mestu prvič analizirani za ozemlje celotne države in razkrivajo, da so v izbiri prometnega sredstva med posameznimi območji Slovenije zelo velike razlike. Glavna ugotovitev je, da Slovenci na poti na delo in v šolo dnevno prepotujemo čedalje večje razdalje in pri tem vedno bolj uporabljamo osebni avtomobil ter hkrati opuščamo rabo javnega potniškega prometa. Med letoma 1981 in 2002 se je tako delež uporabnikov javnega prometa pri poteh na delo zmanjšal z 58 % na 10 %, delež osebnega motornega prometa pri dnevni vožnji na delo pa v enakem obdobju povečal s 27 % na 85 %. Izmerjena razmerja med obema glavnima prevoznima načinoma so logična posledica naše prometne politike, ki v zadnjih desetletjih na različne načine intenzivneje vzpodbuja uporabo osebnega avtomobila in zanemarljivi javni promet. Hkrati je bilo ugotovljeno, da javni potniški promet veliko bolj uporabljajo prebivalci naselij, kjer je ponudba javnega prevoza kvalitetnejša in časovno konkurenčnejša individualnemu avtomobilskemu prevozu, ter prebivalci naselij z večjimi industrijskimi obrati, ki imajo organiziran lasten kolektivni (delavski) prevoz. Pomembna ugotovitev tega dela knjige je tudi, da v Sloveniji obstajajo zelo velike regionalne razlike v spremembah dnevne

mobilnosti. Še zlasti izrazite so med vzhodnim in zahodnim delom države. Te razlike so na eni strani povezane z družbenogospodarskim razvojem in vzorci poselitve, na drugi pa z različnimi ukrepi prometne politike. Kot poseben prispevek v tem delu velja izpostaviti še izdelavo zemljevida zaposlitvenih zaledij večjih regionalnih središč, ki je zanimiva tudi z vidika aktualne razprave o oblikovanju druge ravni lokalne samouprave oziroma regionalizacije Slovenije.

Drugi del publikacije obravnava primere dobre prakse na nekaterih območjih, kjer je prišlo do precejšnjega izboljšanja ponudbe javnega potniškega prometa (Dol pri Ljubljani, Ankaran, Idrija, Nova Gorica). Z anketiranjem potnikov in njihovim štetjem je bilo ugotovljeno, da izboljšana ponudba javnega potniškega prometa sama po sebi še nima nujno odločilnega vpliva na večje povpraševanje po javnem prevozu in s tem posledično tudi na bolj trajnostne oblike mobilnosti, če ni obenem povezana tudi z drugimi prometnopolitičnimi ukrepi, pri čemer velja posebej izpostaviti omejevanje rabe osebnega avtomobila.

Avtorja sta obravnavo izredno zanimive, aktualne in kljub temu do sedaj slabo raziskane tematike sklenila s pripravo desetih priporočil za pripravo možnih ukrepov spodbujanja bolj trajnostnih oblik prevoza na delo in v šolo. Posebna vrednost teh »desetih zapovedi« je, da večina od njih ne zahteva večjih finančnih vložkov, kar pomeni, da so uresničljive tudi v razmeroma kratkem času. Na ta način publikacija ugotovitve poglobljenega raziskovanja spravlja neposredno v prakso, kar je pomemben prispevek k zmanjševanju različnih negativnih vplivov dnevne mobilnosti v Sloveniji.

Jani Kozina

Barbara Lampič:

Kmetijstvo v občini Ljubljana: relikv ali razvojni potencial

GeograFF 2

Ljubljana 2008: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Oddelek za geografijo, 125 strani, 41 preglednic, 17 zemljevidov, 18 grafikonov, 17 fotografij, ISBN 978-961-237-275-0

